

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 ft — kr.

Hat hóra 2 ft 50 kr.

Három hóra 1 ft 25 kr.

Előfizetési pénzt postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
kétzeréért 6 kr. többszöréért 5 l. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 l.

A nyilttérben:

minden négyhasos garmond sor díja 15 kr.

Vélünk összeköttetésben levő hirdető-írdák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

.. Kéziratok vissza nem adandók..

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

—+ vasárnap reggel. +—

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

Barsvármegye törvényhatóságának bizottsága december hó 15-én évnegyedes rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata ből kiemelendők:

Az üresedésbe jutott árvaszéki jegyzői tisztnek választás úján való betöltése.

1888—89 évekre 5 közigazgatási bizottsági tagnak megválasztása.

Az állandó választmányok kiegészítése.

A központi választmányba egy tagnak megválasztása.

Az igazgató választmány tagjainak az 1888. évre való megválasztása.

Az 1885. évből elkövetett sikasztás kártérítési módjainak kidolgozására kiküldött ötös bizottság jelentése.

A vármegye törvényhatósági bizottsága közgyűlési ügyrendének bemutatása és tárgyalása.

Nagymélt. belügyminiszter intézvénye, melylyel a vármegye közönségének 1888. évi költségvetését megállapította. Az 1888. évi betegápolási pótdó megállapítása. Az 1888. évi katonai beszállásos pótdó megállapítása.

Nagymélt. földművelés ipar és kereskedelemügyi miniszternek intézvénye a községi faiskolák és községi gyümölcsfa tenyésztés tárgyában megalkotott szabályrendelet módosítása tárgyában.

A vármegye pénztárának megvizsgálásáról felvett október-november- és december havi jegyzőkönyvek bemutatása.

Több, magas miniszteri intézvény és társtörvényhatósági átiratok, valamint egyéb időközben beérkező folyó ügyek és indítványok.

A postajárat.

Mikor még nem volt vasutunk, a postai közlekedésre nézve ha valami fennakadás történt, mindig azzal viaszaltuk magunkat: na majd másképp lesz az és nem lesz annyi baj, ha megnyílik a vasut.

TÁRCZA.

Hogy festették az ördögöt a tekintély uralkodása korában.

Századunk első felében a patriarchális élet volt uralkodó egész Magyarországon. Sokan ezt annak tulajdonítják, hogy nem volt haladás, nem volt kulturai törekvés a haladó kor újabb és újabb vívmányai után, hanem csak maradási vágy a meglevő iránt, s gondos ápolása a régi szokások s erkölcsöknek; szóval a modern műveltség hiánya, mely kosmopolitikus s philantropicus humanisticus és tudja isten micsoda fantastikus jellegénél, s rohamainál fogva, nemcsak az egyes emberek, osztályok, családok boldogulhatását, hanem az egész emberiség jólétének előmozdítását, s megalapítását tűzte ki zászlajára; ez alatt törekedvén a régít minden helyről leszoritani és saját eszméinek tért nyitni, s azokat az életben érvényesíteni.

Lett legyen akár hogyan; történjék hát most, vagy a jövőben is akár miként; annyi bizonyos, hogy a patriarchális élet, mely az ötvenes évekig Magyarországon virágzó volt; e század második felében vagyis az ötvenes években hanyatlani kezdett; s napjainkban pedig egészen más jellegűt öltött, mint hajdanában volt; ugyhogy, most már a valódi patriarchális élet majdnem kiveszettnek mondható; s csakis annyiban áll, a mennyiben a családi élet, mely a patriarchális életnek alapja volt,

Na, hála istennek a vasut f. évi szeptember 18-án megnyílt és valóban másképp állunk a közlekedésre nézve, mint állanunk kellene; hanem persze ezen másképp állás, másképpen is magyarázhatjuk a közönség — másképpen az illetékes postai hatalmasságok által.

A közönség s kiválság a leginkább érdekelt fél, a kereskedő osztály, ezen másképp állásnak azon magyarázatát várja a gyakorlatban, hogy küldeményeit gyorsabban fogja megkapni; a postás hatalmasságok pedig akint rendezkednek, hogy a gyorsaság és posták ne változzanak, hanem maradjanak a régi primitív állapotban, azon erős meggyőződésben lévén, hogy a postai talyiga csak oly gyorsan fut, mint a vasuti mozdony, mely mellett elhalad — ez utójára tán nem is lehetetlen; mert, hisz a mi postás talyigáinkat mindenfelé a legkiválóbb telivér bucszefalások a szélrózsza minden irányában vágatva hordozzák; hogy mégis a postai küldemények valamivel későbbben érkeznek mint a vasutak, annak megint nem is a posta lehet az oka, hanem a vasut, mért megy előbbre s mért nem várta be a postai talyigát? s aztán mért küldi előbb a küldeményeket? és mért nem várja be a postai szétküldést? hisz tulajdonképpen a posta az egész világon az első; s ennek ki kell térni minden kocsinak, legyen az közönséges jármű, vagy vasuti kocsii!.

Hát mi bizony szívesen elismerjük a postának az elsőbbségét, s távol legyen tőlünk, hogy neki kitérni nem akarnánk ott és azon a helyen, a hol ő halad; de már az talán nem tartozik a kitérés kötelességéhez, ha ő szándékosan megáll és haladni nem akar, sőt elállja az utat úgy, hogy azon más sem haladhat!

Ép azért folytonosak közönségünk körében a panaszok, hogy daczára an-

meg van ugyan napjainkban is, de összetartozásának képesai el- és szétszakadtak. A család meg van, de kerete, mely összekapcsolná, hiányzik. A modern műveltség nem ismer tekintélyt; a patriarchális életnek pedig feje a tekintély, az auctoritás.

A tekintély, az auctoritás igazgatta és tartotta fenn az előtt a világot, most a többség teszi ezt. S ez nemcsak nálunk Magyarországon volt így, hanem mindenütt, még azokon a helyeken is, hol a népek között, az állami rendszer nem is ismertett. — A tekintély az erőnek a kifejezése, a többség is az erőt, a hatalmat fejezi ki; mindakettő munkásságot követel; de ez utóbbi, vagyis a többség, ámitás által is megszerezhető; a mi az elsőnél, vagyis a tekintélynél tényezőnek nem vétetik.

A tekintély, az auctoritás a drasztikus szerek s eszközök alkalmazásától nem irtozik, sőt azokat szereti használni; a többség saját belső körében ezeket nem használja ugyan, de annál hathatósabban él ezekkel ellenfelei irányában.

Albert Koburg herceg, Viktoria Angol királyné regens férjéről mondják, hogy a mostani trónörökös Albert Edvárd Walezi herceget serdülő gyermekkorában, midőn ez atyjának az engedelmességét megtagadta; saját regensi kezeivel — miután előadta neki: te, gyomond Anglia trónörökös vagy, s egykor hivatva a félvilágot kormányozni, s uralkodni; de mivel parancsaimat áthágtad, hogy megtanulhass uralkodni, a mit engedelmesség nélkül nem le-

nak, hogy vasutunk van a postai közlekedés nem ennek révén történik, hanem a régi cariol rendszerben folytattatik, s a szállítmányok, küldemények egy félnappal hátratulatnak; mi lehet ennek tulajdonképpen az oka: kérdik fűtől-fűtől?! . . .

Hát bizony e kérdésre senki sem tud felelni. A városunkban e tárgyban támadt mozgalom kérvényez, s jár mindenfelé; de a siker nem igen koszorozza eljárását. A városi hatóság, honnan szedte értesüléseit nem tudjuk, de azzal biztat, hogy az új évvel a helyes rendezkedés a postai járatnál megtörténik; hát ezt hinni akarjuk: ambár október havában szinte azzal biztattak, hogy novemberben másképp lesz; maradt biz azonban in statu quo. Most a kereskedő testület járul kérvénnyel a magas kormányhoz; s ez helyesen van; erős meggyőződésünk, hogy a m. kir. kormány, az eddigi postai járatok mizériáiból kiszabadít s felment azoktól bennünket!

Hanem mindemellett is szeretnők tudni: kinek a böles rendelkezésből áll azon mostani állapot fenn, hogy a postát a námai fővonalról a csatai vonalra áttessék; itt Csatán a vasutról letessék és Csatáról Léváig a kétfogatu liliputi cariolon vitetik? . . .

Felséges egy postai utazás! Ezt jó lesz fenntartani a mozgósítás idejére is; nehogy valamiképp az ellenség kezébe kerülhessen!

Kereskedelmi muzeum.

III.

Wünsch Róbert csoportjának szomszéd-ságában van Walszer Ferencz előkelő fővárosi gép- és tűzoltószerek gyárának, harang- és ércöntődjének mintaszere kiállítás. E cég egyike azoknak, melyek a magyar iparnak messze a haza határain túl is dicsőséget szereznek. Most készül ércöntődjében a

het tudni és megtanulni; én téged megfenyítlek; s ezzel a kezében lévő vesszővel érzékenyen megverte.

Ez a tekintély hatalmának volt a kifejezése.

Hazánkban, de nemcsak itt, hanem mindenütt, hol a többség veszi kezébe a hatalmat, maga iránt igen engedékeny szokott lenni, de másokkal szemben, tekintsük csak a képviselői, vagy bármiféle választásokat; ugyancsak derekasan igyekeznek leszoritani a térről verseny- s ellentársait.

Igaz, hogy valamint ez a modern kultúra — úgy amaz az auctoritás fenntartása; mindkettő pedig a társadalmi rend s a jólét előmozdítása szempontjából történik.

Nem akarjuk ezeket kétségbevonni; csak azt találjuk feltűnőnek, hogy daczára annak, hogy mindezek az emberiség jólétének előmozdítása- és biztosítására történtek s történnek; nem akarnak, nem tudnak állandókká válni. Ugyanazon emberiség, melynek jólétére előmozdítására mondatnak ezek eszközzésbe vétetni; törekszik azokat mindenkor minden erővel lerombolni.

Divatnak vannak az auctoritás, tekintély, a többség úgy, mint a ruha, az öltözék alveteve.

A tapasztalás azt tanítja.

A divat a legnagyobb hatalom. Vele kelnek, járnak, vele enyésznek; az auctoritás, a tekintély ép úgy, mint a többség.

A nap alatt semmi sem állandó; folytonos változás az élet és minden, a mi ennek körébe esik, vagy az idő véghetetlenességében előfordul,

bukaresti román metropolita megbízásából egy 200 mázsás történelmi nevezetességű harang. E gyár szerelte fel több hazai és külföldi tűzoltóságon kívül a konstantinápolyit és legutóbb a smirnaít. A nemrég bezárt turini nemzetközi tűzoltószerek kiállításán Walszer gépeit az ott kiállított angol készítményekkel szemben is a legjobbaknak ismerték el, mincképpen következtében számos helyről, többek közt az oportói (Portugal) tűzoltóság számára is nagyobb megrendelést kapott. Elsőrangú kiállítási érmeinek, díszokleveleinek és egyéb elismeréseinek száma annyi, hogy azok felsorolása e rövid szemlében lehetetlen. Az általa szállított tűzoltósági szivattyúk, felállított szivattyutelepek és kutak, nagyszabású vízművi és fürdőberendezések stb. mindmennyi mintaszerei munkálatok. József főherceg, kinek Walszer udvari szállítója, egy a vidéki tűzoltóságok szervezéséről írt cikkében legmelyebben ajánlja Walszer gyárát a felszerelések beszerzésére. A Walszer-féle rendkívül czélszerű, ugynevezett fertőtlenítő szerkocsit beszerzését pedig a belügyminiszter az összes községeknél elrendelte. E gyár a keresk. muzeumnak Belgrádban felállítandó fióktelepén nagyobb csoporttal fog résztvenni.

A muzeum csoportját végigtekintve nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy nagyon sok oly czikk hiányzik onnan, melyben a fogyasztás nálunk óriási és melyek némi akarattal és áldozattal nálunk is előállíthatók volnának. Hogy csak egyet említsünk, fővárosunk egyik legelőkelőbb üzlete a Kertész Tódor cég, melynek főnöke mindent elkövet a hazai ipar érdekében, mégis kénytelen legkeresettebb czikkeit a külföldről behozatni. Itt vannak például a karácsonyi czikkek, a legkülönfélébb csecsebecsek, karácsonyfadíszek száz meg száz féle változatban és kiállításban, mulattató és tanulmányos, tréfás, vexáló türelemjátékok és egyéb játékszerek. Kertész a jó bártfai játéktárgyakat is tartja ugyan, de ezekkel nem képes fedezni a közönség

Az auctoritást, a tekintélyt, kezdi felváltani, s elődjét kiszoritani a többség; ez is csak időleges uralomra számíthat; mi fog jönni utána: ki tudná azt megmondani. Egyik nap a másiknak sirját ássa; a dolgoknak, s intézményeknek is az a rendje. Milyen hatalmas volt egykor a tekintély?!

A statusok, az uralkodó fejedelmek ezen alapon állva az imádás tárgyai, a sértetlenség ideáljai gyanánt tekintettek. Ma, az ezernyi hadseregek sem képesek a nimbust, a tekintélyt fenntartani.

A tekintély uralkodása korában az emberck osztályokra voltak osztva; nálunk volt: az egyházi, a katonai, a nemesi, a polgárirend és a paraszt osztály; mind-egyiknek megvoltak a maga tekintélyei, nohár maguk ezen osztályok is tekintélyt képeztek a többi osztályok fölött. Ma valamennyi osztály összeolvadt a népben a katonaság kivételével.

Az osztályok között első osztály volt: az egyházi rend, vele egy rangban vagy néha tán magasabban állt a katonai rend; ez mindenkor a legnagyobb tekintélynek örvendett. Ecclesia praecedit, az az: az egyház az első; előre megy; — s ez annyira ment, hogy a törvényhozásnál is respectálni kellett. Még a harminczas években is, midőn Trencsén vármegye egyik híres követe Borsiczky, ezen osztály ellen használt keményebb szavai miatt, Ferencz császár-király által Bécsbe „ad audiendum verbum regium“ vagyis felelet vonásra idéztetett, onnan visszatérve társai által

nagy keresletét. Kertész Tódor árjegyzékében, melyet bárkinék szívesen megküld, egész halmaza található a hazánkban előállított célszerű és szép cikkeknek, de ropant nagy azon érdekesnél érdekesebb cikkek száma, melyek eddig hazánkban vagy éppen nem, vagy csak rendkívüli kis mértékben állítottak elő. Különösen az ajándék- és disztárgyak és ezek közt az utánozhatlan keleti, kínai, perzsi, török stb. készítmények azok, melyek nagy keresletnek örvendenek. Szóval az az óriási készlet, mely Kertésznek Dorottya-utca I. sz. alatti üzletében a legkülönfélébb diszmű és műipari tárgyakból fel van halmozva, bevitelünknek rendkívül érdekes képét nyújtja. Iparosaink hozzászák meg maguknak Kertész gazdag árjegyzékét, mely rájuk nézve csak tanulságos lehet.

Bars és Hont megyék és Selmecz sz. kir. város kerületi állami állatorvosától.

A nagyméltóságú földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi, m. kir. Ministerium f. évi november hó 16-án 55500 sz. a. az országos tenyésztési célra évente tavasszal megejtetni szokott általános bikavásárlásoknak és a bikák kiosztásának fogantatása ügyében elrendelte, hogy:

1. Csak tisztavérű s határozott fajta — és bikajellellegel bíró, a marnál 140 centiméternél magasabb s a márczius hóban kezdődő kiosztáskor harmadfél évnél idősebb magyar fajta — illetve a másfél éves kort ugyanakkor meghaladó berni — (simmenthal-saani), pinzgau, möllthali, kuhlandi vagy allgäui fajta bikák vétetnek meg darabonként és átlagban 250 forintnál, illetve 200 forintnál nem magasabb árakon kizárólag oly gazdaságokban, a hol és a melyeknek környékén ragadós állati betegség nem mutatkozik.

2. Az ilyen bikákat a ministeriumnak eladni szándékozó tulajdonosok, illetve ezeknek megbízottai, legkésőbbben január hó 15-ig közvetlenül a kerületi állami állatorvoshoz forduljanak írásban eladási ajánlataikkal, melyekben a vételre kínált minden egyes bikának fajtája, kora (életési év és hónap), szabott ára, állomási helye, származása, neme és netáni törzskönyvi száma és végül különös ismertető jelei (például: a meglévő bélyeg neve, alakja és helye) határozottan és külön megjelölendők.

Pirókszíni vagy fehér farkbójtú, továbbá a fülkagylókban csak fehér szőrrel bíró magyar fajta bikák, valamint általában a feketetarka színű vagy felheréjű bikák semmi esetre sem vásárolhatók meg, ezek már az ajánlatokból kihagyandók.

3. A bikáknak szakértői megvizsgálását a kerületi állami állatorvos az említett ajánlatokra vonatkozólag innen nyerendő

meghagyás alapján a helyszínen teljesíti s ugyanakkor minden egyes bikáról, melyet tenyésztésre feltétlenül alkalmasnak és megvásárlandóknak talált, egy külön szemlejegyzőkönyvet vesz fel, melyet az eladó vagy megbízottja aláír azon kötelezettséggel, hogy az állatot a ministerium részére fentartja, míg ez a megvételt illetőleg határozván, erről őt a kerületi állatorvos útján értesíti.

A szemléknél eddig szokásban volt bebélyegzések mellőzendők.

4. Ha ezen határozatban a bika megvételt mondatik ki, az eladó köteles azt április hó 15-ig díjtalanul eltartani, ellenben ha a bika elhelyezése a mondott napig meg nem történik, a tulajdonosnak április hó 16-ától kezdve a bika kiadatásának napjáig, naponta 2 kgr. zabot és 7 kgr. szénát számítva, tartási díj címén negyven (40) krajczár napi költség megtérítésére igénye van, a gondozásért azonban külön díjat egyáltalán nem számíthat fel.

Az eladó az állatnak megfelelő tápláltságért, kifogástalan gondozásért, minden erőművi sérülésért egészen az átadásig, ugyszintén a tényleges átadást követő narmincz napon át a bikának teljesen megfelelő tenyésztevésségéért felelős.

Végül pedig az eladó a bika állomáshelyének esetleges változását a kerületi állami állatorvossal haladéktalanul közölni és vasuti szállítás esetén az állatot a marharakodásra engedélyezett legközelebbi állomásra díjtalanul elhajtani tartozik.

5. A kiosztásra rendelkezésre álló bikák elhelyezésének célja első sorban szegényebb sorsu községek, másodsorban pedig vagyonszorgó községek, illetőleg a magántenyésztők okoszerű marhatenyésztésének előmozdítása lévén, az említett állatok annak idején mielőbb kiosztandók lesznek akár a teljes vételárnak legfeljebb három, kamatmentes, félévi részletben történendő lerovásával, akár a vételárból bizonyos százaléknak elengedésével, vagy esetleg még ezenfelül a kedvezményes árak háromnál nem több, kamatmentes féléves részletben leendő törlesztése mellett, sőt egyes — kiváló figyelemre méltó — esetekben s a mutatkozó készlethez képest, az állatok a tulajdonjog fentartásával vagyis csupán használatra ingyen is kiadni fognak.

6. Hogy a szükségletet kellő időben teljesen ismerve, a jelzett vásárlásokra szolgáló költségadomány összege által megállapított számban ekként elhelyezhető tenyész-bikák mihamarább és biztosan kiosztathassanak, az e tárgyú kérvények a ministeriumhoz czimezve és 50 krajczár bélyegjeggyel ellátva legkésőbbben február hó 15-ig közvetlenül a kerületi állami állatorvoshoz benyújtandók.

Ezen kérvényekben határozottan megjelölendő a kívánt bika fajtája, a netán óhajtott kedvezmények s az ezeknek nyújtását támogató indokok, továbbá a már meglévő és alkalmas bikák, ugyszintén a tehének száma s végül a marharakodásra enge-

délyezett azon állomás, melyen a bika vasuti szállítás esetén átvételenek.

A községek kérvényei az illetékes járási főszolgabírák által is véleménynyel látta-mozandók azon esetekben, ha a rendesnél nagyobb (például: 20-nál több százalék) le-számitása, vagy használatra ingyenes kiadás) kedvezmény keretik.

7. Az elhelyezésre kijelölt bika átvételével járó és az átvételt egyaránt pontosan betartandó feltételek a kötelező nyilatkozatban felsorolva s rendszerint a következők: a nyilatkozatot elfogadott kötelező a kijelölt bikát haladéktalanul átvenni, jól gondozni és takarmányozni, kizárólag tenyésztésre használni, míg e célra alkalmas, azontul pedig az állatnak erre használhatatlan voltát közvetlenül a kerületi állami állatorvoshoz bejelenteni s ezen körülményt ugyanekkor állatorvosi lelettel igazolni, — továbbá: ha a bika vagyontalan községnek ingyenes használatra osztatik ki, az állatot az említett bejelentés és igazolás után további rendelkezésre jól táplált állapotban díjtalanul visszaszolgáltatni, — ellenben ha az állat bármilyen fizetési kötelezettséggel engedetett át, ezen kötelezettségnek az illetékes királyi adóhivatalnál minden tekintetben (összegek és fizetési napok) pontosan eleget tenni.

Azon esetre, ha valamely esedékessé vált összeg kellő időben nem fizettetnek le, a bika átvétele a hátraléknak a lejárat naptól hat százalékkal számítandó késedelmi kamattal együtt leendő behajtására a ministerium részére a szabad bírói választást engedi.

8. A kötelező nyilatkozatok az átvételi község előjárósága két tagjának, illetőleg az átvételi magántenyésztőnek keletkezett aláírásával s a község hivatalos vagy az átvételi pecsétjével, — ezenfelül pedig a fizetési kötelezettséget megállapító nyilatkozatok az összeghez képest és a II. fokozat szerint, — s az ingyenes használatról szóló nyilatkozatok 50 krajczáros bélyegjeggyel ellátandók.

A nyilatkozatok az ajánlatról szóló értesítés keletkezésétől számítva legkésőbbben 30 nap alatt visszaküldendők; további késedelem lemondásnak vétetik.

A nyilatkozatoknak ekként kötelezőleg történt elfogadása és közvetlenül a kerületi állami állatorvoshoz beküldése után a ministerium a bika kiadatását és esetleg vasuti elszállítását elrendeli s erről az átvételt értesíti, — illetőleg a kerületi állami állatorvos az eladót a bika kiszolgáltatására írásban felkéri s ezen megkeresést az átvételőnek megküldi, a ki azon az átvételre egy megbízottat írásosan igazol és ezután a megkeresést a megbízott által az eladóhoz juttatja.

Az eladó ezen irat ellenében a bikát a megbízottnak átadhatja, a megbízott pedig az állatnak egészséges és ép állapotban megtörtént átvételét ugyanazon megkeresésen írásosan és keltezve elismerni tartozik.

9. Az átadás után minden esély és felmerülhet kár kizárólag az átvételt terhelő, úgy, hogy a bika átvételével egyide-

azonban, „hozzá,” s „a hütlenről” zeng, mert vannak ám az egerek között is hütlenek szintugy mint az emberek között.

Néha néha körutakat tesz, szereti a temetőket és a kriptákat, t. i. akkor midőn a macskák kizavarják otthonából. Ilyenkor elkeseredik, dalai oly szivrehatók, hogy a kritikus kanduron kívül mindenki szánakozik rajta.

Különbömben mire megöregszik, lehtől az ifjukornak forró vére, csendes egér lesz, legfeljebb jó tanácsos segít a tapasztalatlan fiatalokon.

Későn van sok helyen, tapasztalom, hogy ezek is mondják a „hozzá” s „hütlenhez” című verselményeket.

Ilyen alakja az állatországnak az egér. Azonban az emberek elneveztek: „fűzfapoe-tá”-nak.

Mégis csak méltányosak az emberek. Szecsődi.

Gondolatok.

— Irta: Sir Leon. —

A felebbvaló becületle alantasainak boldog állapotja; hatalma és urasága azok szívében nyugszik.

Halál előtt nincs kivétel! a paraszt a nemes ember hamuján jár és a felség azoknak lábaitól lesz tapodva, kik hajdan szolgálai valának. Itt a méltóságnak és hatalomnak vége van; itt a megkülönböztetés ismeretlen; a tudós és tudatlan együtt rothadnak: hamuból hamuvá való létel a halandók sorsa; porból porrá való létel a rothadás fainak utolsó vége.

kérdeztetvén hogy: mit mondtak neki Bécsben, azt felelte: jól jegyezd meg a napot, mikor bántod a papot.
(Folyt. köv.)

Gyász-akkordok.

Állasz selyemruhád gyászföllegében,
Szemedből forró szenvedély lobog,
Vulkán tüze egy olthatatlan lángnak
S miként ezülnapja a szent bibliának,
Oly fenséges, nyílt, büszke homlokod.

S mégis, miként egy sárba gázolt rózsza,
Oly nyomorult vagy önmagad előtt.
Az élv, gyönyör sivar vadon neked már
S e büszke homlok nyílt, derült legyen bár:
Bú, gond kinozza sajgó agyvedőd.

Oh hölgy, eszméim büvös szótárára
Számomra gyakran megnyílt az ég —
Megittasultam örült ihletemben
S a porba hullva én is, mint te, lettem
Kedélybeteg, haldokló nyomorék!
Romváry Károly.

Az állatok országából.

— Allegorikus karezzolatok —
Az egér.

Sajátságos kis állat. Mindenki ismeri, mindenütt található a föld kerekégén, s mégis legkevesebben foglalkoznak vele, pedig kár, igen jó szívű; irtózik az unalomtól, mulatni, mulattatni, szórakoztatni akar, e célból betolakodik a lakásokba, elzengi titkon és nyilvánosan legkedvesebb dalait, hogy azokkal az embereket, egy szobát, egy boldogabb szellemvilágba varázsolja át, és mégsem szereti senkisémet.

A gazdaasszony, ha az éléskamra sarkába vonja magát, nagy szerényen csapdát állít elibe, macskákat küld a nyakára, hogy azok élete ellen törjenek, majd mérge-s falatokkal traktálja őket, hogy azt megzelve elpusztuljanak.

Szegény kis állatok! Ugy sajnálom őket, oly szép céljuk van, oly odaadólag működnek, úgy rágiacsálják a tollas, s más egyéb anyagokat, s hű munkásságukért nem is kérnek, nem is várnak mást csak babér levelet, s ezt az igénytelen óhajtsukat sohasem érik el. Elpusztulnak, eltemeti őket a feledékenység nagy tengere.

Az ilyen fajta egérnek igen sok válfaja van. Egyik válfaj nagyon szereti hangolni a hegedű hurokat, másik zongora billentyűkön sétál, abból él, amaz az ósdi gitárnak nagy kedvelője, ez a kis bögőt imádja, némelyik pedig bolondul az orgona után.

Én azonban csak arról a fajról beszélek, mely a fűzfapoe-tá kedveli, ezért rajong, ezért él, s makacs ellensége a lantnak, kinnozza minden ok nélkül folyton, mint valami inquisitor. Egy közös tulajdonságuk azonban van, az hogy mindnyájan ezinczognak, erről fel lehet ismerni valamennyit.

Beszélgünk hát a mi egerünkről. Areza háromszög alakú, bajusza ritka, vékony, hosszú; szája kicsiny, orra hosszú, alakja sugár, öltözete változó, szőre a fején hosszú, rendetlen.

Likik mindenütt, de legtöbbit jár a szerkesztői irodákba, szeretvén a papírt, tintát, tollat pusztítani. Ott ugyan legtöbbit pusztíthatna a jámbor, de nem azért jár ide, más céljai vannak, mulattatni a szerkesztőt urat, ki ott ül íróasztala mellett, gondolkodik, mivel töltse meg a lapot, harapja a vörös plajbászt, és imádkozik az — egerért. Rémitőn fél a szerkesztő ur nagy macskájától, a kritikus kandurtól, az neki nagy ellensége és éllel nincsen menekülés; ha megcsípheti, teljesen tönkre silányítja.

Ez a fajta egér rémitő izgékonny kedélyű, iszonyuan lelkesedik, ha elkezdi dalolni, tul jár a padlás magasságán, legtöbbit

jüleg megszűnik a kincstár ellenében minden további kártalanítási, csere-vagy egyéb igény.

De ha az állat tenyésztésre képtelen, ezen körülmény okvetlenül — az átvételtől számítandó — 30 napon belül és közvetlenül a kerületi állami állatorvoshoz bejelentendő, aki itteni utasításhoz képest a helyszínen eljár és ha a panasz nemcsak valónak bizonyul, de az átvételt a bikának takarmányozása, gondozása és tenyésztésre kihasználása körül hiba vagy mulasztás egyaránt nem terheli, az eladó köteles ezen állatot egy ugyanoly becsértékű és kifogástalan tenyésztevésségű alkalmas bikával az átvételőnek díjtalanul becsereálni, — ha ez nem volna eszközölhető, a tenyésztevésséget bikát kárpótlás nélkül visszavenni és annak teljes vételárát a kincstárnak megtéríteni.

Ha a panasz alaptalanak bizonyult, a kiküldött kerületi állami állatorvosnak az őt megillető rapiditást és utiköltséget a panaszos, nyugta ellenében, fizetnie köteles.

A jelzett határidőn túl bejelentett ilyen panaszok nem vehetők figyelembe.

A tenyésztevésség miatt visszavett egyik és ennek helyébe újra átadott másik bika árai között netán mutatkozó összeget az eladó és átvételő egymás között egyenlíti ki.

10. A vasuti szállításnak elrendelése után az eladó köteles a bikát haladéktalanul felrakatni és az elindítás idejéről az átvételt előzetesen, vagyis oly időben — s ha kell, táviratilag — értesíteni, hogy ez az állatnak átvétele iránt még elég korán intézkedhessék.

A vasuti szállításnál mérsékelt (minden bikáért kilométerenként 158/100 krajczár) díjtételek igénybevételére jogosító igazolványok, melyekből minden külön szállítmányhoz két példány szükséges, az eladókhoz megküldetnek.

Az egyik példány a feladási állomás főnökének átadandó, míg a másik a kísérről marad, illetve ennek hiányában a szállítási okmányokkal együtt kezeltetik.

A vasut által felszámított összes költségek és a feladó által előlegezett (a fuvarlevélben részletezendő és mint utánvételi összeg a szállítmány kiadása után a feladónak megtérülő) szemléltő bizottsági eljárás s esetleg kíséreti, távirati vagy feltétlenül szükséges egyéb kiadások mindenkor és kizárólag az átvételt terhelik.

Vasuti szállításhoz a bikák mellé kísérek rendszerint csak az átvételő határozott kívánságára adandók.

Ha a szállítási díjak felszámítása netán sérelmesnek mutatkoznék, ennek felülvizsgálására s illetve a díjtöbbletnek visszatérítésére irányuló kérelmek a fuvarlevél kíséretében közvetlenül az illető közlekedési intézetbe beterjesztendők.

Miután az eladó a megvásárolt bikákat tényleg mind kiadta, a kijáró tartási költségekről, és pedig minden egyes bika után külön tétel alatt felszámítva, jegyzéket készít s azt legkésőbbben július hó 31-ig az összes átadási okmányokkal (elhajtás esetén a 8-ik pont utolsó bekezdése szerint ellátott megkeresés, vasuti elszállítás esetében pedig a feladási vévény) együtt kerületi állami állatorvoshoz beküldi.

A jelzett határidőn túl benyújtott ily költségzárak vissza fognak utasíttatni. A vételárak épugy, mint az elfogadott tartási költségek az eladó által külön is megjelölhető, — máskülönbben az illetékes királyi adóhivatalnál a jogosultnak bélyegköteles nyugtáira utalványoztatnak.

Léván, 1887. december hó 1-én.

Lutz József

m. kir. állami állatorvos.

Külömfélék.

— A tombolya-estély, — melyet a lévai jótékony nőegylet a II-ik megyei közközház kápolnájának javára decz. 10-én rendezett — fényesen sikerült. — A jó ügy nevében örömmel adózunk ez alkalommal a buzgó rendezőségnek, mely páratlan igyekezetével s tapintatos eljárása mellett nemcsak az anyagi téren vitta ki a legszebb eredményt, de az estély erkölcsi sikerében is messze tulszárnyalta reményeinket. — A diszes hölgykoszorúból sikerült összeállítanunk a következő névsort: Mailáth Istvánné, az egylet elnöke; Balbach Andrásné, Boleman Józsefné, Czírok Jánosné, Holló Sándorné, Kabina Józsefné, Leidenfrost Aurélné, Lovaticz Gusztávné, Lovaticz Mártonné, Marschall Károlyné, Németh Zsigmondné, dr. Pólya Józsefné, Sággy Bélané, Svarecz Ferenczné, Szakmáry Endréné, Szirányi Sándorné, Toóth Zsigmondné, Zmeskall Kálmánné, — Balbach Irénke, Boleman Karola, Hackersmid Irénke, Kabina Kamilla, Leidenfrost Aranka, Meci és Paula, Lovaticz Irma, Leyrer Stefáni, Mailáth Biri és Mariska, Marschall Gizella, Pólya Olga, Szakmáry Mariska, Szirányi Minka és Lilli, stb. — Midőn e sorokat a késő éjjeli órákban írjuk, a mulatság még javában tart s valószínű, hogy csak a kivilágos virradat fog véget vetni a szép és kedélyes mulatságnak.

— Uj lap. — Megyénk székhelyén, Ar-Maróthon Deme Károly szerkesztése mellett „Barsvármegye” czímen új lap indult meg. — E lap a közművelődés s me-

gyenk társadalmi életének fejlesztését tüzte zászlójára. Programjának hű betartása reményében szívesen üdvözöljük lapjainkat s kívánjuk, hogy megyénk közérdekében kifejtendő nemesszolgálatát a siker koronázza! — A lap előfizetési ára egész évre 4 frt; tanítóknak 2 frt.

— **Boleman Lajos**, Léva város derékszülötte, szakolczi járásbíró, Besztercebányára törvényszéki elnökké neveztetett ki. — Öszintén gratulálunk a megérdemelt kitüntetéshez!

— **Zenés mise**. Léva, e hó 8-án, a műkedvelőkből alakult zenekar közreműködésével a kegyesrendiek templomában Kempter C-dur miséje adatott elő. Offertoriumma Rónay Alma énekelt egy soprán betétet ugyanazon szerzőtől. — Ohajtjuk, hogy a derék műkedvelőkből alakult zene- és énekkar minél gyakrabban szerezzen a közönségnek ilyen kedves meglepetést s fellépéseivel emelje az isteni tiszteletet.

— **A kegyes-tanítórendnek** 1887/8-diki tanévre kibocsátott névtára szerint a hazafias rendnek jelenleg 249 áldozár, közöttük 9 aranymisés, 69 ünnepélyes és egyszerű fogadalmas és 20 újonczövendék, — összesen 338 tagja van. Hazánkban a rend 24 házat bír. A folyó tanévben a rend tanítványainak száma: 7514; az előző tanévben volt: 7368; növekedés: 146. — 1886. év novemberétől az 1887. év novemberéig elhalt 9. tag. — A lévai házra vonatkozólag a következő adatokat tartalmazza a névtár: A lévai ház herceg Eszterházy Miklós, Marczibányi-család, Bars, Hontvarmegyék, Léva-város közönsége és főpapok adakozásaiból keletkezett 1815-ben. A kisgimnázium a nagym. vallás- és közokt. minisztérium által a tanulmányi alpból tett kegyes utalványozással a 1881/2. tanévben 5-osztályú, az 1882/3. tanévben a 6-ik osztályú nagy-gimnáziummá, az 1883/4. tanévben a 7-ik, az 1884/5. tanévben pedig a 8-ik osztályú nagy-gimnáziummá alakították. A háznak hét tagja van; a főgimnáziumban működik öt kegyesrendi és hét világi tanár. A tanulók száma: 248.

— **Szinügy**. Bokodypár-szintársulata — mint értesülünk — e hó 11-én, ma, tartja első, még pedig ünnepélyes előadását. Aszalay Dánielnek ezen alkalomra irt szép prólogját, mely Léva multját, jelenét s a jövőbeni kulturális hivatását élénken eszeteli, — szerző fogja elszavalni; ezt követi a „Vadgalamb” című jeles népszimű előadása. Hétfőszínpere kerül a „Rang és mód”. A társulat bérletét is nyit 12 előadásra, mely szerint a Vaszgyáros szerzőjétől remek színművel „Sárah grófnő”-vel veszi kezdetét. A bérlet 12 előadásra: körösök a két első sorban 10 frt, I. rendű zártszék a 3., 4. és 5-ik sorban 8 frt, II. rendű zártszék a többi sorban 6 frt. — Ajánljuk a derék társulatot városunk és a vidék legmelegebb pártfogásába.

— **Közoktatásunk állapotáról** Trefort miniszter betérjesszette a képviselőházhoz szakos évi jelentését. E szerint az 1886—87-diki tanévben középiskola volt összesen 178 s ezeknek 42,120 látogatója. Érettségi vizsgálatot tett 1933. — A népisiskoláról szóló kimutatások még csak 1885—86-ról vannak teljesen összeállítva. A népisiskolák száma akkor volt 16,417, tanköteles gyermek 2,323,435, ezek közül iskolába járt tényleg 1,870,083 gyermek, 33,624-ét több, mint az előző tanévben.

— **A világ legrégebb butora**. Haworth J. a londoni britt muzeumnak egy igen érdekes régiséget ajándékozott; nevezetesen Hatasu királyné trónszékét, a ki az egyiptomi tizenharmadik dinasztia tagja volt s Kr. e. 1600 évvel ált. Ez a butordarab az eddig ismertek között a legrégebb az egész világon.

— **Életrevaló reformot** szándékozik életbe léptetni a közlekedésügyi miniszter. A vasúti utazás olcsóbbá tételére céljából fűzeteket fognak kiadni, melyekben 50 frt áru vasútipénz (bélyeg) foglaltatik s melynek ára 30—40%-kal olcsóbb lesz a rendszer áránál. Ezzel a pénzzel azután a vasúti pénztáraknál bármely vasútra utazójegyvet lehet váltani.

— **A regále megváltásának** kérdésével a pénzügyminisztérium újabbán ismét foglalkozott s az előmunkálatok befejezése rövid időn várható. A megoldás módjának végleges eldöntése előtt azonban szakemberekből álló értekezletet hívnak össze, mely az ügyet minden részében megvitatja. A regále megváltásáról szóló törvényjavaslatot mindamellett a pénzügyminiszter aligha fogja a jövő év őszé előtt a képviselőházhoz betérjesszetheti.

— **Az „Amerikai Nemzetőr”** legutóbbi számában óva inti az Amerikába kivándorolni szándékozókat, hogy csak maradjanak itthon s dolgozzanak szorgalmasan hazájuk felvirágoztatásán, mert ha a bevándorlás tovább is a mostani mérvék szerint szaporodik, tíz év alatt munka hiányában, a szó szoros értelmében éhen halnak az emberek. — Jó lesz ezt megfontolni azoknak, a kiknek nem tetszik a szép és hálás hazá földjén élni és halni.

— **A gyalogság új felszerelése**. Bécsbe a napokban érkezett meg Tullnból a 24. gyalogrezred egy zászlóalja, mely teljesen az ujonnan elfogadott rendszer szerint van

felszerelve. Az új felszerelés főképpen a kövétkezőkben tér el a régittől: Először is a köpönyeg az új rendszer szerint a borjúra van csatolva és rajta a föződedény úgy van megerősítve, hogy ne akadályozza a fejnek szabad mozgását. A második újítás a tölténytáskák szaj orítására vonatkozik, amennyiben ezertul minden katonára az eddigi ké tölténytáskához egy barnadivat is kap, melyet hátul visel. Harmadszor az eddigi kegyes ariznyákat kikészítők és helyettük galvanizált kauszokból készült tarisznyákat hoztak be. Legfeltűnőbb a különbség az előbbi és a mostani szuronyok közt. Az új szurony fogantyúja a régihez hasonló ugyan, de a pengéje nem nagyobb egy közép nagyságú tör pengéjénél s ezért többé vágásra nem használható, hanem csakis szurásra.

— **Rövid hírek**. — **Időjárás**. A jövő hétre: Általában változó, kissé szeleesebb időt várhatni, helyenkint esapadékkal, kevés hőváltozás mellett. — **A francia elnökválasztás** nagy zajjal folyt le ugyan, de az eredmény lecsillapította a kedélyeket. Freycinet és Ferry visszalépése után Sadi-Carnot választatott elnöké 616 szavazattal. — **Baross miniszter** a magyar államvasutak 11 főtisztjét elbocsátotta, mert az illetők az évek óta megújított határidők alatt sem tanultak meg magyarul.

— **A magyar fegyvergyár** három millió frtnyi alaptökével fog megindulni, de a részvényeknek csak kis részét bocsátják ki. — **Posner Károly Lajos**, a főváros iparos osztályának érdemes tagja s a magyar papír-ipar kiváló képviselője e hó 8-án elhunyt a fővárosban. — **Az ipariskolákról** készült hivatalos kimutatás szerint hazánkban most összesen 244 alsófoku ipariskola van, 1358 tanítóval, 43,411 tanulóval és 330,041 frtnyi évi költséggel.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany. —

Lutris okoskodás. — No már csakugyan megnyerte Neponuk konán a lutrit, nem hiába álmodta meg a numerusokat; csak az nem fér a fejembe — töprekedik az öreg magában; — miképen tudhatták meg a lutriba, hogy éppen azon numerusokat álmodta?!

Vidéken, Parasztú: Hmanu való hit a kisasszony? Hülyg: Szeretnéd tudni öcsém? Budapestről jövök, a hol szép leányok teremnek a fákon — Parasztú: No akkor a kisasszony éretlenül hullott le!

KÖZGAZDASÁG.

A Bars megyei-gazdasági-egyesület gyűlése.

A Bars megye-gazdasági-egyesület folyó 1887. évi december 10-én, a városi ház tanácstermében népes gyűlést tartott, Leidenfrost László elnöklete alatt. Tárgyai, mint az a meghívóban érintett; különösen:

Az egyesület vagyoni állapota és anyai megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, nagy és beható, hosszú vitát idéztek elő; melynek alapjául szolgált, a bizottság által kimutatott „Bars megyei gazdasági egyesület vagyoni állapotáról” szóló kimutatás, — mely 1880. évben 9851 frt 66 kr, 1887. évben 6032 frt 97 kr, vagyont tüntet fel, míg ellenben az 1880—1887. évi nyereség és veszteségi számla 2048 frt 57 kr, vesztességgel van lezárva.

Bizony ez nem valami öröndetes, mert valóban nehéz feladatává vált az egyesület élére álló férfiaknak az egyesületet további rendszeres működésbe hozni, s a kitüntetett romokból valami hasznosat a gazda közönség számára építeni; mindazáltal örömmel számátalhatjuk, hogy az egyesület az elvesztéstől megmentetett, és a ma hozott határozatok alapján — szorítva működését csak a legnélkülözhetlenebb dolgokra — oly helyzetbe hozott, hogy egy két év múlva rendszeres kerékvágásába terelgetve, hasznos működést fejthet ki.

Mindazon határozatokra, s az egyesület állapotára vonatkozó észrevételeink közlését fenntartjuk magunknak más alkalomra, most csak annak akartunk kifejezést adni, hogy találkoztak férfiak, kik az egyesületet a hinárból kiszabadítani vállalkoztak s ezek sorában a már eddig fáradozó elnök Leidenfrost László, alelnök Foglár Lajos urakon kívül, a ma közakarattal megválasztott titkár és pénztárnok, Levatic László szíves örömmel üdvözöljük; és hogy a régi alapszabályok helyett az ujonnan kidolgozott s a közönségnek nagyobb tevékenységi kört biztosító alapszabályok a népes gyűlés által egyhangulag elfogadtattak.

G.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

I.

Kivonat

a lévai önkéntes tűzoltóegylet parancsnoki jelentéséből. (Folytatás és vége)

Tapasztaltuk, hogy a polgári tűzveszélyhez minden segédeszköz nélkül jelennek meg, mi által a tűzoltóknak keveset használnak, hogy működésünk hasznosabb, eredményesebb, egyforma s egyöntetű legyen, indítványozzuk, miként a tizedek leírát, csákányt, mintegy 20 kannát szerezzenek be, a háztulajdonosok pedig 1 kannának vételére s tartására s tüzhöz való megjelenésre köteleztessenek.

Tűzoltóink szakszerű gyakorlati képessége következő: nagy létra felállítása 5 másodperc, szerkocsi leszerelés 50 másodperc, első száma fecskendő felszerelése 2 perc, második számu fecskendő felszerelése 1 1/2 perc alatt történik.

Mult évben Léva városban 1 nagy tüzeset volt. Ez alkalommal a zöldkert utcában april 27-én a ház égett le, a házak 4700 fr. voltak biztosítva. A tüznél jelen volt 46 tűzoltó, még pedig: Mészárosné házában 14, Komzsiánál 5, Bobok féle házában 8, Hlboki házában 6, Herschmaneknél 4, Pazárnál 9-en.

1886. aug. 23-án a nagyszecsei tüzesetnél 22 taggal részt vettünk, mely alkalommal három tűzoltó majdnem áldozata lett vakmerősége s ügybuzgalmának.

Jelenévben Gertler Antal őrpáncsnok ur egészségügyi szempontból beadta lemondását, melyet a parancsnokság sajnálattal tudomásul vett, ügybuzgalmát jegyzőkönyvben megörökíté, s helyébe Cserey Gyula helyettes parancsnokot választá meg.

A többi hiányzó parancsnokok a közgyűlés által következőkép lettek betöltve: Pázár Károly főparancsnok, még egy évig a mászó osztály betanítása s vezetésére kérétt fel; mely állás a vizsgázottak közül az építészeti parancsnokkal leend betöltve. — Szertárnoknak: Edinger János, tüzfelügyelőnek: Firtusz Mihály, második számhoz vizserező parancsnoknak: Rác János, tüznél a 2-ik számu szivattyúhoz gépezésnek s felügyelőnek: Ulreich Nándor, s helyettes fecskendő parancsnoknak: Kiss Gyula urak választattak meg.

Utolsó tüzesetnél az ugynevezett pap-majorja égésénél tapasztaltatott ismét a nagy vízhiány. Miután a vizeslajtok és hordók lassú érkezését a viztöltésnél telmerülő akadályoknak tulajdonítjuk, ezen indoknál fogva indítványozzuk:

1. A város polgársága felkérjük, hogy a tűzveszélyhez a fecskendő gyors megtöltése végett fejenkint legalább 1 kanna vizet hozzanak.

2. A rendőrség megkerestetik, hogy tüzhöz csak azokat kocskássa ozentul, kik mentő vagy oltó szándékból jelennek meg, s így a tűzoltóknak segítenek.

3. A műmalomnál egy kerék által hajtható szivattyú állítassék fel, mellyel a hordókat gyorsan csekély, fáradsággal meg lehessen tölteni.

4. A lótulajdonosok megkerestetessenek s felkérressenek, hogy tűzveszélyhez, ha házuktól távol ég és semmitől sem lehet tartaniok, hordókba vizet hordassanak.

5. A városban évenkint a szükséges helyeken egy szivattyús közkút állítassék fel, melynek költségét a város, az ipartársulatok, a tizedek, az érdekelt háztulajdonosok fedezzék.

6. A polgárság az egyletbeni belépésre hívassék újra fel.

Az egylet tagjainak jelenlegi létszáma: 6 tiszteletbeli, 12 alapító, 96 pártoló, 17 parancsnok, 27 mászó, 30 szivattyús, 4 kiürtös, 6 rezervista, összesen 84 működő és 198 egyleti tag.

Egyletünknek 1886-ban 1143 frt 48 kr. bevétele, 1053 frt 31 kr. kiadása, így az év végén 88 frt 17 kr. pénzbéli maradványa volt.

Egyletünknek 1886-ban főbb kiadásai voltak: új szerkre 355 frt 90 kr., szertár javításra 171 frt 17 kr., szolgálati ruha illetékre 122 frt 30 kr., rendkívüliekre 55 frt 67 kr., tűzveszélyhez fuvarokra 23 frt 70 kr., világitásra 13 frt 52 kr.

Az egylet jelenlegi vagyoni mérlege: 5484 frt 73 kr. értékűből áll.

Egyletünk betegsegélyző tőkéje 180 frt. 1887. év elején szereztünk 52 frt 49 kr. oszt. ért. telephont, melynek felállítása költség hiánya miatt jövő évre halasztatott.

Vége, hogy nagyobb eredményeket mutathassunk fel, kérjük a n. t. polgárságot s az érdekelt közönséget kegyeskedjenek humánus egyletünket megérdemelt becses támogatásuk s pártolásukban továbbra is részesíteni.

Kelt Léva, 1887. nov. 12-én.

Pázár Károly főparancsnok.

II.

Köszönet nyilvánítás.

Az idén az őszi gyűjtés alkalmával a „Stefánia-árvaház” javára — mint azt a gyűjtőiv alapján velünk az árvaház felügyelőse közli — adakoztak: Boleman Jánosné 1 frt, Boleman Edéné 1 frt, Rimanóczy Antónia babot, Levatic

Gusztávné többféle eleséget, Izraelita lelkészné 5 kilo lisztet, özv. Lukacs Lajosné 30 krt, Nyitray Ferenczné 1 putton burgonyát és babot, Lakner Lászlóné 1 frt, Boronkai Antónia 1 frt, Levatic Mártonné 1 frt, Levatic Irma 1 frt, Kern Teréz 1 frt, Frommer Ignáczné 50 krt, Dr Klein Jakabné 1 frt, Pollák Adolfné 1 frt, Fogler Lajosné 1 frt, Ujfalussy Istvánné 50 kr, N. N. 20 kr, Krizsnyiné 40 kr, Mácsay Lukácsné 1 putton burgonyát és 1 frtot, Litassy Nándorné 1 frt, Hrbik Ferencné 50 krt, Behula Pálné 1 putton burgonyát, Heichler Sándorné 20 kr, Mraesna Jakabné babot, Bartos Károlyné 50 kr, Jánossy Ferencné burgonyát, Cserey Gyulané 60 kr, N. N. 10 krt. (Folyt. köv.)

A „Stefánia-árvaház” gondnoksága.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az irodalom legújabb termékei

Jézus. Karácsonyi ének. Irta Rudnyánszky Gyula. Ez az ideai karácsonyi könyvpiac legérdekesebb és egyáltalán legköltebb jelensége. „Jézus” első nagyobb kompozíciója alkotója a költőnek, kinek tavaly megjelent költeményeit (a Fényben árayban című kötetet) éppen most rendelte meg a felsége a királyné is magán könyvtára számára. Jézus valóságai alkalmi karácsonyi mű, rendkívül díszes kiállításánál fogva ép úgy, mint tárgyánál és tartalmánál fogva. A költő egy modern istentagadót állít elénk, a ki karácsony estéjén öngyilkos akar lenni, de végül az életnek lelkeben fölidézett képeiből erőt, hitet és életkedvet nyerve, igaz hívó lesz és megszereti az életet, a világot, az emberiséget. Ezt a lelki küzdelmet oly változatos képekben, oly költőileg és annyai megalto, szép részletben írja le a költő hogy műve valóban a legelvezetesebb karácsonyi olvasmány. A kötet díszet emeli Margitay Tihomér, Lincz Lajos, Széchy Gyula és Goró Lajos hat eredeti illusztrációja. A könyv Budapestben Káldor Ferenc kiadásában (Váci körút 27.) jelent meg és ára fizve 1 frt. 30 kr, kötve 2 frt. 40 kr, pompás bőrkötésben 3 frt 50 kr. Ajánljuk a legmelegebben mint igen szép karácsonyi ajándék-könyvet minden művelt olvasónak.

Irodalmi értesítés. Garamyfalva decz. 2. 1887. Tisztelt előfizetőim megnyugtatóra van szerencsém jelenteni, miszerint: „Igaz-e, hogy mi katolikusok mindenben hátra vagyunk s ha igen, mi ennek az oka? című művem, még a mult hónapban megnyervén a hercegprímás főpásztori jóváhagyását, azonnal saját alá adatott, s amint megjelenik, tisztelt előfizetőimnek bérmentesen meg fog küldetni. Az előfizetés még mindig elfogadjatik 1 forintjával. A tiszta jövedelem a szegény ügyefogyott káth. tanítók fölszámására, illetőleg az országos kath. segély-alapnak van felajánlva. Munkay János garanj-alusi esperes-plebános.

Nyiltér.*)

A késő éjjeli órákban vesszük a tudósítást a f. hó 10-ki „tombola-estély”-lyol egybekötött tárgysorsjáték huzása eredményéről, melyet alant közlünk. A nyereségek részletes tárgyjegyzéke a nyertes sorsjegyek megjelölésével — megtekinthető Levatic László rendező bizottsági tag urnál, mint szintén a „Nyitrai és Társa” könyvkereskedésében. A nyereségek elszállításáról a bizottság 8 nap leforgása alatt kér intézkedést, a mennyiben azok az „Oroszlán” vendéglő első emeleti 9. számu szobájában naponkint d. e. 11—12 óráig átvehető.

Nyertes:

A 13. sorosok 66, 38, 16, 76, 26, 1 számai: 19. ser. 31, 1, 20, 99, 58, 70. II. ser. 45, 90, 72, 49, 78, 71. 23. ser. 3, 18, 96, 81, 79, 34. 16. ser. 96, 84, 4, 98, 86, 8. 38. ser. 50, 86, 66, 73, 1, 62. 40. ser. 80, 23, 17, 41, 97, 12. 50. ser. 1, 3, 70, 58, 34, 18. 29. ser. 3, 78, 97, 99, 34. 20. ser. 62, 19, 21, 88, 83. 33. ser. 87, 38, 77, 59, 62. 9. ser. 21, 83, 87, 61, 89. 32. ser. 40, 10, 88, 51, 30. 3. ser. 73, 57, 52, 38, 28. 41. ser. 12, 87, 14, 24, 97. 34. ser. 24, 87, 23, 27, 72. 18. ser. 11, 28, 89, 55, 20. 48. ser. 20, 9, 72, 62, 18. 12. ser. 90, 42, 83, 40, 87. 47. ser. 38, 63, 17, 28, 33. 39. ser. 49, 19, 30, 61. 86. 27. ser. 17, 8, 87, 75. 33. 21. ser. 60, 35, 41, 77, 61. 44. ser. 52, 48, 54, 39, 85. 7. ser. 72, 39, 33, 28, 75. 10. ser. 16, 29, 48, 87, 89. 25. ser. 33, 56, 75, 55, 65. 46. ser. 8, 39, 60, 22, 1. 31. ser. 29, 33, 15, 6. 58. 8. ser. 9, 7, 73, 34, 8. 42. ser. 9, 52, 85, 39, 21. 22. ser. 31, 19, 43, 74, 72. 43. ser. 2, 63, 41, 38, 23. 35. ser. 50, 75, 20, 51, 10. 30. ser. 32, 26, 49, 6, 70, 5. ser. 54, 16, 27, 60, 35. 36. ser. 58, 78, 97, 51, 19. 2. ser. 47, 89, 76, 48, 70. 28. ser. 32, 61, 29, 71, 11. 14. ser. 47, 52, 33, 11, 30. 6. ser. 90, 11, 45, 28, 23. 26. ser. 15, 68, 92, 57, 75. 15. ser. 79, 14, 30, 61, 36. 24. ser. 30, 57, 24, 46, 2. 4. ser. 64, 14, 25, 62, 87. 45. ser. 31, 45, 87, 1, 75. I. ser. 74, 59, 29, 83, 17. 37. ser. 97, 12, 52, 35, 7. 17. ser. 51, 65, 55, 77, 95. 49. ser. 80, 94, 64, 78, 1.

* E rovat alatt közlőttek nem vállal felelőséget a — Szerk.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázánként 6 frt — kr, 6 frt 60 kv; Kétszeres 5 frt 10 kr, 5 frt 50 kr, Rozs 5 frt. 5 frt 20 kr. Arpa 5 frt 50 kr. 6 frt — kr. Zab 4 frt. 80 kr. 5 frt. — Kukorica 6 frt. — kr, 6 frt 50 kr, Bab 6 frt, 80 kr. 7 frt. — kr, Lencse 6 frt, 50 kr, 6 frt 80 kr. Köles 4 frt. 50 kr. 5 frt.

Karácsonyi Bazar!

Van szerencsénk a közelgő karácsonyi idény alkalmából **dúsan felszerelt raktárunkat** a n. érd. közönség szives figyelmébe ajánlani. Kaphatók a magyar és német **remekírók** pompás **diszkötésben**; legújabbban megjelent diszes albumkiadások. **Ifjúsági iratok és képes könyvek** nagy választékban

Íróasztali **disztárgyak**, íróasztal készülékek, **albumok** különféle alakban, finom bőr és peluche kötésben, **szivarállványok**

disz levélpapírok izléses dobozokban
ujévi üdvözlő jegyek

legolesőbb gyári áron kaphatók

NYITRAI és TÁRSA

könyv-, zenemű-, papír-, író- és rajzszerkereskedésében LÉVÁN.

3402 és 3624/887. szám.

II.

Árverési hirdetmény.

Az ar-maróthi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Adler Ármán ügyvéd nagyapócsányi lakosnak **Kosovszki Jakab** radobiezi lakos végrehajtást szenvedő elleni 53 frt 80 kr. tőkekövetése, ennek 1886. évi szeptember hó 1-ő napjától járó 6% kamatai, továbbá a már eddig 24 frt 50 krt tevő, ugy az ezemel 8 frt 10 krtban megállapított, valamint a még felmerülendő költségei továbbá b) Vince Gyula ar-maróthi ügyvédnek ugyan az elleni 13 frt tőkekövetése és ennek 1887. évi május hó 12-től járó 6% kamatai, továbbá a már eddig 9 frt 90 krt tevő, valamint az ezemel 5 frt 15 krtban megállapított költségei és c) Kmeth szül. Zsitnik Alojzia oszlányi lakosnak ugyanaz ellen 165 frt tőkekövetése ennek 1886. évi szeptember 31-től folyó 8% kamatai és a már eddig 20 frt 80 krt tevő költségei kielégítése végett lefoglalt következő ingatlanok u. m. Kosovszky Jakabnak a fenn megnevezett törvényszék területéhez tartozó Radobieza községbeli 34. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1-10. sorszámok alatt foglalt birtoktestbeni 252 frt becsértékű 3/4 az ugyanottani 35. számú tkjvben A. I. 1-12. sorszámok alatt foglalt birtoktestben 87 frt becsértékű 1/4 közös tulajdoni jutalékai 1888. évi január hó 30. napján d. e. 9 óraker Radobie helységben a község házában megtartandó bírói árverés után, a kikiáltási áron alul eladtni fognak.

1-ör. A megállapított kikiáltási ár, a fent külön-külön kiirt becsérték lesz.
2-ör. A venni szándékozók tartoznak az árverés alá becsátott ingatlanúság kikiáltási árának 10%-át bántépénül készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral letenni.

3-ör. A vételár 3 egyenlő részletben és pedig az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a második részlet ugyanazon naptól számított 60 nap, a harmadik részlet ugyanazon naptól számított 90 nap alatt fizetendő.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóságnál és Radobie község előjáróságánál is megtekinthetők.

A radobiezi 173, 177, 180 és 194. számú telekjegyzőkönyvbeli ingatlanokra és a 34. számú telekjegyzőkönyvbeli A. + 1-7. sorszámok alatt ingatlanokra nézve az árverés elrendelése megtagadtatik, mert a 173. számú tkjvbeli a végrehajtást követelési nem terheli a 34. számú tkjvbeli A. + 1-7. a 177. számú tkjvbeli A. + 1-2. a 180. számú tkjvbeli A. + 1-3 és a 194. számú tkjvbeli A. + 1-19. sorszámok alatt birtoktestek, illetve a végrehajtást szenvedőnek azokban jutalékai adója pedig nincs külön-külön kimutatva sem elfogva azok kikiáltási ára a végreh. törv. 155. §-nak megfelelően meg nem állapíthatott.

Néhai Kmethy Pál jebr. hit. ismeretlen örökösei képviselőre ügygondnokul Hruska József helybeli ügyvéd neveztetik ki.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Ar-Maróthon, 1887. évi október hó 14.

Szabó Gusztáv
kir. törvényszéki bíró.

1982/1887. sz.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Toldi Pál végrehajtásnak **Kelemen Andrásné** szül. **Ruzsik Aranka** végrehajtást szenvedő elleni 37 frt 50 krt tőke és 3 szapu buza vagy ennek 25 frt 50 krt. egyenértékű követelés iránti végrehajtási ügyben Kelemen Andrásné szül. Ruzsik Aranka-nak a lekéri 63. sz. tkjvben A. I. 1-11. sorszám alatti fekvőségbeni, ugy az azon épült 58. öszeirási számú lakházban 1/3 rész illetményére 626 frt. — továbbá az A. II. 1-11. sorszám alatti fekvőségbeni és az azon épült 58. öszeirási számú lakházban 1/3 rész illetményére 626 frt, továbbá az A. + 3. sorszám alatti fekvőségbeni 1/3 rész illetményére 44 frt, — továbbá az A. + 4. sorszám alatti fekvőségbeni 1/3 rész illetményére 44 frt, — továbbá ugy a

végrehajtást szenvedő Kelemen Andrásné szül. Ruzsik Aranka, valamint a társtulajdonos Karácsony István, Kovács Anna férj. Karácsony Ferenzné, Kelemen Antal, Kovács István és kiskorú Kovács Istvánnak a fenti ivben A. + 1. sorszám alatti fekvőségükre 160 frt, továbbá az A. + 2. sorszám alatti fekvőségükre 160 frt — továbbá az A. + 5. sorszám alatti fekvőségükre 80 frt és az A. + 6. sorszám alatti fekvőségükre 96 frt, továbbá Kelemen Andrásné szül. Ruzsik Aranka-nak a lekéri 43. sz. tkjvben A. I. 2, 4, 6 és 8-10. sorszám alatt felvett fekvőségbeni 1/3 rész illetményére 75 frt, továbbá az A. II. 2, 4, 6 és 8-10. sorszám alatti fekvőségbeni 1/3 rész illetményére 75 frt, továbbá az A. III. 2, 4, 6 és 8-10. sorszám alatti fekvőségbeni 1/3 rész illetményére 75 frt továbbá ugy a végrehajtást szenvedett Kelemen Andrásné szül. Ruzsik Aranka, valamint a társtulajdonos Kelemen István, Kelemen Antal, Molnár Andrásné szül. Kelemen Mária, Kelemen István, Juhász Istvánné szül. Kelemen Anna, Kelemen Tamás, Kelemen János kis., Kelemen Borbála és kk. Kelemen Józsefnek az A. + 1. sorsz. alatti fekvőségükre 132 frt — továbbá az A. + 2. sorszám alatti fekvőségükre 132 frt, továbbá Kelemen Andrásné szül. Ruzsik Aranka-nak az A. + 4. sorszám alatt fekvőségbeni 1/3 rész illetményére 50 frt továbbá az A. + 1. sorszám alatti fekvőségbeni 1/3 rész illetményére 5 frt végre az A. + 6. sorsz. alatti fekvőségbeni 1/3 rész illetményére az árverést 50 frtban ezemel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi December hó 16-ik napján délelőtti 10 óraker Lekér községben a bíró házában megtartandó nyilvános árveresen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok b. esárának 10%-át vagyis a lekéri 63. ivben az A. I. 1-11. sorsz. alattira 62 frt 60 kr. az A. II. 1-11. sorsz. alattira 62 frt 60 kr. az A. + 3. sorsz. alattira 4 frt 40 kr. az A. + 4. sorsz. alatt. 4 frt 40 kr. az A. + 1. sorsz. alatt. 16 frt — az A. + 2. sorsz. alattira 16 frt — az A. + 5. sorszám alattira 8 frt, az A. + 6. sorszám alattira 9 frt 60 kr., továbbá a lekéri 43. ivben az A. I. 2, 4, 6 és 8-10. sorszám alattira 7 frt 50 kr., az A. II. 2, 4, 6 és 8-10. sorszám alattira 7 frt 50 kr., az A. III. 2, 4, 6 és 8-10. sorszám alattira 7 frt 50 kr. az A. + 1. sorszám alattira 13 frt 20 kr., az A. + 2. sorszám alattira 13 frt 20 kr., az A. + 3. sorszám alattira 13 frt 20 kr. az A. + 4. sorszám alattira 5 frt, az A. + 5. sorszám alattira 5 frt, az A. + 6. sorszám alattira 5 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántépénnek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Léván, 1887. máj. 28-án.

A lévai kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Gyenes József kir. bírós.

7 arany és ezüst érmet nyert

legjobb

KÉZI HARMONIKA

Ariston, Eufonium, Melyfon, és ezek hangjegyei.

Csiterák 8 frt 50-től 80 forintig.

Különösen ajánlja legújabb patent hangverseny csiteráit, mindenemű hangszereit, hegedű, fuvola, klarinét, szájharmonikáit, occarináit, zenélő albumait stb.

TRIMMEL N. JÁNOS

harmonika gyár és hangszer-raktár.

BÉCS.

Képes árjegyzékek harmonika és hangszerekre ingyen és bérmentve. — Színezett árjegyzékek ismétlődőknak 1 frt előleges be-küldés mellett.

20299. sz. alatt Magyarországon szabadalmazva.
18609. sz. alatt Ausztriában szabadalmazva.

ANTIPHYLLOXERICUM

biztos szer a phylloxera tősgyökerez kiirtására.

Tanácsokat osztogat a főltaláló

SZKALLA ANTAL

gyógyszerész a „Szent Józsefhez“

Budapest, VIII. ker., Mária Teréziatér.

20299. sz. alatt Magyarországon szabadalmazva.
18609. sz. alatt Ausztriában szabadalmazva.

Minek PESTRE!?
Minek BÉCSBE!?

mikor nálam minden előpénz nélkül

50 krajczáros részletfizetésre

HOWE-, ANGER-, SINGER-, WEHLER-WILSON

GÉPEKET

5 évi jótállás mellett kaphatnak.

Családi ezelőkra 5 évi jótállás mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Használt gépek becsértéknek, vagy igazítottak jutányos áron. Geptük, részek és csónak raktáromon mindig található.

187

FISCHER MIKSA kereskedése

Léván.

Dr. Popp-féle
illatos-gyógy

növény-szappan

vegyleg megvizsgálva s számtalan orvosi és gyógyászati tekintély által a bőrre nézve a **legjobb s legvalódibbnak** elismerve, már 18 év óta a legjobb sikerrel alkalmazva **mindenemű bőrküteg ellen**, különösen a **bürviszke-tet, a sömör, kosz, fej- és szakalkorpa, fagydagant, lábizzadás és a rüh el-len.** Ára 30 kr.

nánál kerestem menedéket és az a legjobbnak bizonyult s én nem vagyok képes önnök halámat elegendőképen kifejezni.

Egyenesen önhöz fordulok, mert a gyógyszerárakból már néhányszor, bár egészen az önéhez hasonlóan csomagoltakat kaptam, mégis azt vagyok kénytelen hinni, hogy azok hamisítottak, mert én az én kedves szép setét szürke szappanomot egyedül csak ön-től remélem nyerhetni.

Kérem önt az idezárt összeg erejéig sziveskedjék nekem az ön **gyógyhatásos növény-szappanából** küldeni. Mély tisztelettel

Franz Amália
(Prerau.)

Kapható: Léván, Boleman Eda és Medvecky Sándor urak gyógyszerárakban, **Báthban** Zsilky L.: **Aranyos-Maróthon**: Simonides P., **Nagy-Sallóban**: Zsorna L., **Uj-Bányán**: Vitkovics J., **Cervinka M.**, **Verebélyen**: Bereney Gy., **Bakabányán**: Molnár S., **Selmeozen**: Margósy J. Sztankay F-féle

gyógyszertárakban

és Neumann J. kereskedésében; **Nyitrán**: Kovács J. és Tombor C. urak gyógyszerárakban.

Dr. POPP J. G. urnak
Bécs. I. ker. Bognergasse No 2.

Miután hat éven át szenvedtem egy bizonyos bőrkütegen, mely ellen négy orvos is gyógykezelt a nélkül, hogy attól megbirtak volna szabadítani, végre az ön növény-szappan-